

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

«Τοῦ ποιῆσαι βιβλία πολλὰ οὐκ ἔστι περασμὸς» λέγει ὁ Ἐκκλησιαστής (12,12). Ἐμεῖς ὅμως ὀφείλομε, στὴ Βιβλιογραφία τουλάχιστο ποὺ παραθέτομε, νὰ θέσομε κάποια ὄρια. Αὐτὸ τὸ κάνουμε, ὄχι μόνο γιατί ἡ «πολλὴ μελέτη» εἶναι «κόπωσης σαρκός»... Ἀπὸ τὴ φύση του τὸ παρὸν ἀφιέρωμα θέτει ὀπωσδήποτε ὁρισμένους περιορισμούς. Ἔτσι, στὴν προτεινόμενη Βιβλιογραφία, δὲν σημειώνουμε τίτλους μιᾶς γενικῆς ποιμαντικῆς βιβλιογραφίας ἢ ἔργα ποὺ ἀφοροῦν σὲ ἐξειδικευμένες μορφές καὶ διαστάσεις τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἀκόμα βιβλία ἀναφερόμενα στοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ποιμαντικῆς ἐπιστήμης. Ἡ Βιβλιογραφία ποὺ ἀκολουθεῖ εἶναι θεματικὴ καὶ ἀναγκαστικὰ ἐνδεικτικὴ. Εἶναι δυνατὸ νὰ διαπιστωθοῦν ἀτέλειες στὴ διαίρεση καὶ στὴν κατάταξη τῶν βιβλίων. Ἐπιλέξαμε ἀντιπροσωπευτικὰ ἔργα ἀπὸ κάθε κατηγορία ποὺ ἀποφασίσαμε νὰ περιλάβουμε. Ἡ τοποθέτησή τους ἔγινε μὲ χρονολογικὴ σειρὰ· ἐλάβαμε ὑπόψη τὸ ἔτος τῆς πρώτης ἢ δεύτερης ἐκδόσεως σημειώνοντάς το μέσα σὲ παρένθεση. Δὲν διατεινόμεθα ὅτι ἐξαντλοῦμε τὴν ὑπάρχουσα βιβλιογραφία. Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς ἑλλείψεις. Οἱ παραλείψεις ὅμως δὲν ἔγιναν σκόπιμα. Γι' αὐτὸ ἐλπίζουμε νὰ ξεπεραστοῦν σὲ μεταγενέστερη ἐκδοση μὲ τὴ συνδρομὴ ὄλων ἐκείνων ποὺ θὰ θελήσουν νὰ προσφέρουν τὴν βοήθειά τους.

Α. Μ. Σ.

1. Ἀγιογραφικὲς καὶ πατερικὲς μαρτυρίες.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, Λόγος Β', Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς ἕνεκεν (τί τὸ τῆς ἱερωσύνης ἐπάγγελμα), ΡΓ 35, 408-513. Τὸ κείμενο μὲ γενικὴ εἰσαγωγή τοῦ Π. Κ. Χρήστου καὶ εἰδικὴ εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια τοῦ Ν. Ἐμμ. Ἀποστολάκη ἔχει ἐκδοθεῖ στὴ σειρὰ «Ἑλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας» ἀρ. 18 τῶν Πατερικῶν Ἐκδόσεων «Γρηγόριος ὁ Παλαμάς». Θεσσαλονίκη 1975, σ. 74-215.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ἐξ περὶ ἱερωσύνης λόγοι, ΡΓ 48, 623-692. Τὸ κείμενο μὲ εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια τοῦ Π. Κ. Χρήστου θλ. στίς Ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1960 (1954), 240 σ. Βλ. ἐπίσης Διονυσίου (Μητρ. Λήμνου), Ἡ ἱερωσύνη κατὰ τὸν Ἱερὸν Χρυσόστομον, Ἀθήναι 1957 (1952), 73 σ. Βαρνάβα Τζωρτζάτου, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ, Ἀθήναι 1952, 120 σ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ, Λόγος ΛΑ' πρὸς τὸν ποιμένα, δι' οὗ παραινεῖ αὐτόν, τίνι τρόπῳ πρέπει νὰ πολιτεύεται, καὶ νὰ διδάσκη τὰ λογικά τοῦ Χριστοῦ πρόβατα (ΡΓ 88, 1164-1210)· Κλίμαξ Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, Ἐκδ. «Ἀστέρως», 1976, σ. 397-427.

ΓΑΛΛΑΝΟΠΟΥΛΟΥ Μελετίου, Ὁ Ποιμὴν κατὰ τὰς ποιμαντικὰς ἐπιστολάς τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, Ἀθήναι, «Ἀποστολικὴ Διακονία», 1956, 86 σ.

ΠΑΤΣΑΒΟΥ Ἠλία Ι., Ἡ εἴσοδος εἰς τὸν κλῆρον κατὰ τοὺς πρώτους πέντε αἰῶνας, Ἀθήναι 1973, 270 σ.

Τί εἶναι ὁ ἱερέυς. Ἀποκνήσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων, Ἀθήναι, «Ἀποστολικὴ Διακονία»: Ἐφῶδια Ἱερέως ἀρ. 1, χ.χ., 24 σ.

2. Ἡ κλῆση καὶ τὰ προβλήματα τῆς.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΥ Μαρίας, Ψυχολογία τῆς κλήσεως, περ. «Ἑλληνοχριστιανικὴ Ἀγωγή» 1959, σ. 11-15.

ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Σταματίας, Ἡ ὑπερφυσικὴ ἀποστολὴ τῆς οἰκογενείας, Ἀθήναι 1962, 28 σ.

ARNAUD EUGENE, Αἱ ἱερατικαὶ κλήσεις τῶν παιδιῶν εἰς τὴν Γαλλίαν, περ. «Ἀνάπλασις», Μάρτιος 1968, σ. 5-6.

ΘΕΟΧΑΡΗ Ἀθανασίου, Περὶ τὸ πρόβλημα τῶν ἱερατικῶν κλήσεων, Ἀθήναι 1970, 29 σ.

ΚΟΤΤΑΔΑΚΗ Ἀθανασίου, Ἄν γινόμενον ἱερέας, περ. «Ἀνάπλασις», Δεκέμβριος 1970, σ. 4-7.

Ἡ ἱερωσύνη καὶ οἱ σημερινοὶ λαϊκοὶ (ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἱερωσύνης). Δύο ἐπιστολὲς στὸ περ. «Ἀνάπλασις», Ὀκτώβριος 1972, σ. 6-7, 14-15.

3. Πρατρεπτικὰ στὴν ἱερωσύνη.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (Μητρ. Λήμνου), Προσκλητήρια, Ἀθήναι 1956, 68 σ.

ΖΙΛΛΕ Λέβ, Γίνε ἱερέυς μου, Ἀθήναι, «Ἐλαφος», 1968, 63 σ.

ΖΙΛΛΕ Λέβ, Ὁ ποιμὴν, Ἀθήναι, «Ἐλαφος», χ.χ., 59 σ.

4. Ὁ ποιμὴν καὶ τὸ ἔργο του.

ΣΤΟΥΡΖΑ Ἀλεξάνδρου, Ἐπιστολαὶ περὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἱερωσύνης, Ἀθήναι 1852, τόμοι Α', Β', 214 καὶ 208 σ.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Χρυσόστομου (Ἀρχιμ.), Πε-

ρί Ίερωσύνης, Ἀθήναι 1912, 108 σ. Ἀπὸ τὴ μελέτη αὐτῆ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν δημοσιεύθηκαν σὲ συνέχειες ἕξι ἄρθρα στὸν πρῶτο τόμο τοῦ «Ἐφημερίου» (1952).

ΜΙΧΑΗΛ (Ἀρχιεπ. Ἀμερικῆς), Ὁ Ἱερεὺς, ἦτοι ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ καὶ τὸ διδασκτικόν, ἀγιαστικόν καὶ ποιμαντορικόν του ἔργον, Ἀθήναι, «Ἀστὴρ», 3 1971 (2 1945), 151 σ.

ΘΕΜΕΛΗ Χρυσοστάμου (Μητρ. Μεσσηνίας), Ποιμαντικὰ ἐνασχολήσεις, Ἀθήναι 1952, 55 σ.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ (Μητρ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν), Ὁ πιστὸς οἰκονόμος (Ἐγκόλπιον Ἱερέως), Ἀθήναι 1972 (2 1954), 278 σ.

ΔΕΛΕΓΚΑ Γεωργίου (Ἀρχιμ.), Ὁ Ἱερεὺς ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ, Πειραιεὺς 1966, 19 σ.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ (Μητρ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως), Ἐμεῖς οἱ κληρικοὶ οἱ ἀπεσταλμένοι του, Ἀθήναι 1972, 111 σ.

ΜΠΑΡΔΑΚΟΥ Παντελεήμονος (Μητρ. Σάμου καὶ Ἱκαρίας), Ἐργάτες στὸν ἀμπελῶνα Του, Ἀθήναι, Ἐκδόση τοῦ περ. «Μεταμόρφωσις», χ.χ. [1983], 138 σ.

5. Μορφές Ποιμένων.

ΚΕΡΑΜΙΔΑ Ἄνδρ. — Ν. Θ. ΜΠΟΥΓΑΤΣΟΥ, Ἐφημεριακὸς Κληρὸς (1834-1962), ἄρθρο «Ἀθήναι», στὴν Ὀρθοπεδικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, τόμος 1, 1962, στ. 798-806.

ΓΚΕΩΡΓΚΙΟΥ Βιργιλί, Ἀπὸ τὴν εἰκοστὴ πέμπτη ὥρα στὴν αἰώνια ὥρα, Ἀθήναι, «Ἐλαφος» 1967, 134 σ.

ΚΟΤΤΑΔΑΚΗ Ἀθανασίου, Συναξάρι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, Ἀθήναι, «Τῆνος»: Σειρὰ Ὀδηγητικῆς Μορφῆς ἀρ. 1, 1972, 119 σ.

ΙΑΚΩΒΟΥ (Μητρ. Μηθύμνης), Ὑπηρετὴς καὶ Οἰκονόμος, Ἠθιογραφία ἀπὸ ζωντανῆς σκηνῆς, Καλλιπὴ 1974, 38 σ.

ΙΑΚΩΒΟΥ (Μητρ. Μηθύμνης), Ζητήσαι καὶ σώσαι, Ἀθήναι 1974, 46 σ.

Παπα - Δημήτρης Γκαγκαστάθης (ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, 1902-1975). Βίος - Θεάματα - Νουθεσίαι καὶ Ἐπιστολαὶ ἐνὸς ἀπλοῦ καὶ ἀγίου κληρικοῦ τῶν ἡμερῶν μας. Πρόλογος Ἀρχιμ. Φιλοθέου Ζερβάκου. Θεσσαλονίκη, «Ὁρθόδοξος Κυψέλη», 1975, 768 σ.

ΚΟΤΤΑΔΑΚΗ Ἀθανασίου, Αὐτοὶ ποὺ ἀνοίξαν τὸ δρόμο, Ἀθήναι, «Τῆνος», 1976, 198 σ.

ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ Ἠλία (Ἀρχιμ.), Ἀγίες μορφές τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, Ἀθήναι, «Τῆνος», 1977, 176 σ.

6. Ποιμαντικὰ μυθιστορήματα.

ΚΟΡΑΗ Ἀδομαντίου, Ὁ Παπακτρέχας. Ἐπιμέλεια Ἀλκή Ἀγγέλου, Ἀθήνα, «Ἐρμῆς»: Νέα Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη, ΔΠ ἀρ. 3, 1978 (1811-1820), σ. 25-147.

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν), Ὁ Ἱερεὺς τοῦ χωριοῦ, Ἀθήναι, «Ἀποστολικὴ Διακονία», 7 1977 (1938), 68 σ. (ὑπὸ ἐπανέκδοση).

ΧΟΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ Σώτου, Στὸν ἀγρὸ τοῦ θερισμοῦ (μυθιστόρημα), Ἀθήναι, Ἐκδ. Κ. Κακουλίδη, 3 1959, 229 σ.

ΚΑΡΙΤΑ Ἑλένης, Μιά ζωγραφιὰ τοῦ Παραδείσου (μυθιστόρημα), Ἀθήναι, «Τῆνος» 2 1969, 205 σ.

ΘΕΟΦΙΛΟΥ (Μητρ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως), Τὸ ἡμερολόγιο ἐνὸς λευίτη, Ἀθήναι 1975, 230 σ.

ΡΩΜΑΙΟΥ Ἀντωνίου (Ἀρχιμ.), Ἀνάμεσα σὲ δύο μάνες (μυθιστόρημα), Πρόλογος Ι. Κορναράκη, Ἀθήνα 1982, 174 σ.

7. Ἐρευνες.

ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Παύλου, Ἡ κοινωνικὴ κατάστασις τοῦ κλήρου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων. Ἀνάπτυον ἐκ τῆς «Ἠπειρωτικῆς Ἑστίας», Ἰωάννινα 1975, 68 σ.

ΓΙΟΥΛΤΣΗ Β. Γ., Ἑλληνες πτυχιούχοι ὀρθόδοξων Θεολογικῶν Σχολῶν 1941-1975. Κοινωνιολογικὴ ἔρευνα, Θεσσαλονίκη, Ἐκδ. Ἀφῶν Κυριακίδη, 1977, 190 σ.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ Ἰωάννου (Ἀρχιμ.), Ἱερατικὴ ἐκπαίδευση στὶς «Ἐκκλησιαστικὰς σχολὰς» τῆς Ἑλλάδος σήμερα (Διδακτορικὴ διατριβὴ στὰ γαλλικά), Στρασβούργο 1981, 335 σ.

ΓΟΥΣΙΔΗ Ἀλεξάνδρου, Ἐκκλησία καὶ κοινωνία. Ἐμπειρικὴ κοινωνιολογικὴ ἔρευνα σὲ δύο κοινότητες, Θεσσαλονίκη 1982, 192 σ.

8. Ἀφιέρωματα περιοδικῶν.

«Ζωή», Ἀφιέρωμα εἰς τοὺς ἱερεῖς, 30 Ἰανουαρίου 1964, σ. 33-40.

«Ἡμερολόγιον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ 1977, ἀφιερωμένο στὸν Ἐφημεριακὸ Κληρὸ.

«Ὁρθόδοξος Παρατηρητὴς» (τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου). Στὸ ἀγγλικὸ τμήμα τοῦ περιοδικοῦ σελίδες ἀφιερωμένες στὸν ἱερέα, 1 Φεβρουαρίου 1978.

«Ὁρθοδοξία» (περιοδικὸ τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας), ἀφιέρωμα στὴν Ἱερωσύνη, τεύχος Ἀπριλίου - Ἰουνίου 1979, σ. 217-370 (στὴ ρουμανικὴ γλώσσα).

«Τὰ Κρίνα» (νεανικὸ περιοδικό), Ἀφιέρωμα στὸν Ὁρθόδοξο Κληρὸ, Φεβρουάριος 1981, σ. 17-40.

Ὁ ἱερεὺς Ἰάκωβος ὁ Πρωτοψάλτης